אלא תרוייהו "אזלי בתר אומדנא מאז דאמר

הלכה שפיר מאן דאמר אין הלכה הכא נמי

אומדן דעתא הוא משום איקרובי דעתא

הוא והא איקרבא ליה דעתא יתיב רב

חנינא (6) קמיה דרבי ינאי וקאמר הלכה כרבי

אלעזר בז עזריה אמר ליה ֹּפוּק קרי קראך

לברא אין הלכה כרבי אלעזר בן עזריה

אמר רב יצחק בר אבדימי משום רבינו

הלכה כרבי אלעזר בן עזריה אמר רב נחמן

אמר שמואל הלכה כרבי אלעזר בן עזריה

ורב נחמן דידיה אמר אין הלכה כרבי

אלעזר בן עזריה ונהרדעי משמיה דרב נחמן

אמרי הלכה כרבי אלעזר בן עזריה ואע"ג

דלט רב נחמן ואמר כל דיינא דדאין כרבי

אלעזר בן עזריה הכי והכי תיהוי אפילו הכי

הלכה כרבי אלעזר בן עזריה יוהלכה למעשה כרבי אלעזר בן עזריה: בעי רבין

נכנסה לחופה ולא נבעלה מהו חיבת חופה

קונה או חיבת ביאה קונה תא שמע דתני

רב יוסף שלא כתב לה אלא על חיבת לילה

בב א מיי' פ"ו מהלכי זכיה הלכי א סמג

עשין כב טוש"ע ח"מ סי

רמו סעיף א:

לנו ספיף עד מהלי אישות הלי יא סמג

עשיו מח טוש"ע אה"ע סי

סמג לאוין קכו טוש״ע א״ח סי׳ רמ סעיף יא:

בה ד ה מייי פ״י מהלי אשות הלי ב סמג

עשין מא טוש"ע אה"ע סי

מא סעי׳ א: בו רז מיי׳ פכ״ג מהל׳

סמג עשין כב טוש"ע ח"מ

יב הלכה ו סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סיי לח סעי

ה וסי׳ סט סעי׳ ו:

ופי"ב הלכה ב:

ל כ מיי׳ פכ"ג שם הלכ׳

ד סמג שם טוש"ע שם סימן לב סעי' ה:

ט מיי פ"י עם הלכ" ז ופי"א הלכה יד

מלוה ולוה הלכ' טו

אישות הלכה נו י ופי

איסורי ביאה הלכה י

נו.

ל) וברכום לי יבמום מש. ז, ג) ב"ב קע:, ד) ולעיל כוו: וש"כו. כ) ב"מ כל. לד. קדושין יט: ב"ב קכו:, 1) [יבמות לו: וש"נ], ו) לקמן פג., ה) [ב"מ יו.], ט) ואר"ת דהוי מפליג בדברים ואין זה תנאי כלל שיתקיים התנאי למאן דאמר מתנה על מה שכחוב בתורה תנאו בטל והוי כמו על מנת שתעלי לרקיע דבהשוכר את הפועלים. ח״י,

הגהות הב"ח

(A) גם' יחיב ר' חנינא קרא קמיה דר' ינאי. נ"ב הכי איתא ס"פ תפלת השחר דף · 3″1) }

מוסף רש"י

. מי שפרע מקצת חובו. במלוה בשטר מיירי ואיכא למיחש פן יחזור המלוה ויחבע כל חובו, ר' יהודה אומר יחליף. יהרע חומו אומר יחדיף. יקרע חומו השטר ויכחוב לו שטר אחר לפי חשבון הנשאר מזמן ראשון, ר' יוסי אומר המובר לו שובר. יכתוב לו שובר. וישמרהו הלוה (רשב"ם ב"ב קע:). על מנת שאין ליך עלי שאר. מון, ועונה. משמש, הרי זו מקודשת ותנאו בטל. דאין אדם מתנה על מה שכתוב בתורה, והוי קידושי המעשה מעשה והמגאי כמאן דלימיה, דכמעשה כלא מנאי דמי (שם קכו:). בדבר שבממון. כגון שאר וכסות, ניתן למחילה והרי מחלה, אבל עונה שהיא לער הגוף לא ניתן למחילה (ב"מ נא. וקדושין ים:) עונת תשמיש מלוה היא ולערא דגופא הוא. הים ונענט לגופט יזום, תנאו קיים. הקדושין קדושין ויש לה עליו עונה לא שאר וכסות משל תורה. יותר ממה שעשתה תורה לדבריה

כו'. הש"ס קח פסיק שכך נמנו וגמרו בני הישיבה: מהו. לרבי אלעזר בן עזריה: ופירסה נדה. ופירש ממנה ומת: יחליף. יכתוב שטר אחר כדי חוב הנשאר ויקרע הראשון ולא יכתוב שובר

להרע כח הלוה שיצטרך לשמור שוברו מן העכברים: רבי יוסי אומר יכחוב שובר. ולה יחליף להרע כח המלוה למחול שעבודו מזמן רחשון: כששוברתה בתוכה. בתוך הכתובה עלמה יכתוב השובר והיא אמרה בפנינו התקבלתי חליה דטעמא מאי אמר רבי יהודה אין כותבין שובר משום דלא ילטרך לוה לשומרו מן העכברים דאי מרקב הדר האי וגבי שטריה כוליה הכא ליכא למיחש להכי: אפי׳ תימא כו׳. דבהאי שובר לא חייש רבי יהודה לעכברים כי התם דאילו התם מיפרע פרטים דלמה כו׳: פכה ודהי יהב לה. בתמיה: אבל על פה. דהוה ליה תנאה בעלמא לא הוי תנאה דמתנה על מה שכתוב בתורה הוא: בדבר שבממון. שאר וכסות: והרי פירות. דנכסי מלוג: דרבנן. האי דבעל אוכלן תקנתא דרבנן היא ולא עבוד רבנן חיזוק שיהא תנאו בטל אם התנה למחול אכילתו: פירי פירות. אם כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן אוכל הוא פירי פירות מוכר פירות ולוקח קרקע שיהא לה קרן והוא אוכל פירות:

וקיימא

הראשון אי אמרת בשלמא חיבת חופה קונה היינו דאמר לילה הראשון אלא אי אמרת חיבת ביאה קונה ביאה בלילה הראשון איתא מכאן ואילך ליתא ואלא מאי חופה חופה בלילה איתא ביממא ליתא ולטעמיך ביאה בלילה איתא ביממא ליתא הא יאמר רבא יאם היה בבית אפל מותר הא לא קשיא אורח ארעא קא משמע לן רְביאה בלילה אלא חופה קשיא חופה נמי לא קשיא כיון דסתם חופה לביאה קיימא אורח ארעא קא משמע לן דבלילה בעי רב אשי נכנסה לחופה ופירסה נידה מהו אם תימצי לומר היבת חופה קונה חופה דחזיא לביאה האבל חופה דלא חזיא לביאה לא או דלמא לא שנא תיקו: רבי יהודה אומר רצה כותב לבתולה וכו': וסבר רבי יהודה דכותבין שובר והתנן ים שפרע מקצת חובו רבי יהודה אומר ייחליף רבי יוםי אומר ייכתוב לו יישובר אמר רבי ירמיה כששוברתה מתוכה אביי אמר אפילו תימא בשאין שוברתה מתוכה בשלמא התם ודאי פרעיה דלמא מירכם תברתא ומפיק ליה לשטרא והדר גבי זימנא אחרינא הכא ודאי יהב לה מילתא בעלמא היא דאמרה ליה אי נטריה נטריה אי לא נטריה איהו הוא דאפסיד אנפשיה בשלמא אביי לא אמר כרבי ירמיה לא קתני שוברתה מתוכה אלא ר' ירמיה מ"מ לא אמר כאביי גזירה שובר דהכא אטו שובר דעלמא טעמא דכתבה ליה אכל על פה לא אמאי דבר שבממון הוא ושמעינן ליה לר' יהודה דאמר דבר שבממון תנאו קיים דתניא ©האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאין ליך עלי שאר כסות ועונה הרי זו מקודשת ותנאו במל דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר "בדבר שבממון תנאו קיים קסבר רבי יהודה "כתובה, דרבגן "יוחכמים

ועונה שאינה מקודשת ואין לומר דלכך מקודשת לפי שמקדשה ע"מ שתמחול לו והרי מחלה אלא דאין מחילתה עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה הרי פירות דרבגן ולא עבדו להו רבגן חיזוק דתנן "רבי יהודה אומר ילעולם הוא אוכל פירי פירות עד שיכתוב מחילה דהא תניא בפרק ב' דנזיר לה דין ודברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן ובפירות פירותיהן עד עולם (דף יא. ושם) הריני נזיר ע"מ שאשתה וקיימא יין ואטמא למתים הרי זה נזיר ואסור בכולן מפני שמתנה על מה שכתוב בתורה והתם לא שייך לשנויי הכי ואור"י דאי לאו דילפינן מתנאי בני גד ובני ראובן ה"א דשום תנאי אינו מבטל את המעשה ואפילו לא יתקיים בסוף המעשה קיים והשתא דילפינן מהתם דמהני תנאי לבטל המעשה אמרינן דדוקא כשאינו מתנה על מה שכחוב בחורה דומיא דבני גד ובני ראובן שלא החנו על מה שכחוב בחורה וא"ח הא דחנן בפרק בחרא דמנחות (דף קט.) הריני נזיר ע"מ שאגלח בבית חוניו יגלח בבית המקדש ואם גלח בבית חוניו יצא ומפרש בגמרא היינו טעמא דהאי גברא לצטורי נפשיה קא מכוין אמר אם סגי בבית חוניו טרחנא פירוש הלכך אם רצה לגלח במקדש חל עליו נזירות ואם אינו יכול או אם אינו רוצה לטרוח אדעתא דהכי לא נדר אגלאי מלחא דלא הוי נזיר והיינו פירוש יצא כלומר שלא חלה עליו הנזירות והשחא אמאי והא מחנה על מה שכתוב בתורה הוא דאין גילוח אלא במקדש ואר"י דלא אמרינן מתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל אלא היכא שמתכוין לעקור מה שכתוב בתורה אבל התם סבור הוא שיש מצוה בבית חוניו כמו בבית המקדש ואין מתכוין לעקור אית לן למילף מתנאי דבני גד ובני ראובן וא"ת כיון דשייך מתנה על מה שכתוב בתורה אפילו גבי ממון א"כ לא יוכל אדם למחול חובו לעולם על ידי תנאי שאם יאמר עשה עמי היום וחובך מחול לך יהא ממנה על מה שכחוב במורה מיהו מלוה לא חשבינן כחובה בחורה דאפילו למאן דאמר (קדושין דף יג:) מלוה הכחובה בחורה ככתובה בשטר דמי היינו דוקא כגון מקין וערכין ופדיון הבן דמסברא לא הוה מחייבינן להו אם לא שחייבתו חורה בפירוש אבל

מלוה כולי עלמא מודו דלא טרפא ממשעבדי דאינה באה מכח התורה דסברא הוא שיש לו לשלם מה שלוה ממנו אבל קשה דלעניין

אלא הרוייהו. רב ורבי נתן: משום רבינו. רב: והללה למעשה אמר רב יצחק בר אבדימי משום רבינו. פירש בקונטרס רבינו רב וקשה דא"כ תקשי מהכא תסתיים דרב הוא דאמר כר"א בן עזריה לכך נראה דרבינו היינו רבי ורב יצחק בר אבדימי דהכא הוא רב יצחק בר אבדימי הקדמון שהיה חלמידו של רבי כדאמרינן בפרק כירה (שבת דף מ:)

בפרק כל הבשר (חולין דף קי. ושם) ומדות בפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף פו. ושם): רבי יוםי אומר יכתוב שובר. פירש הקונטרם משום דלא מרעינן כח המלוה לגבות מזמן שני ולא פירש לפי המסקנא דגט פשוט (שם דף קעת.) דקאמר התם דטעמא יוסי כדי שיכוף לפורעו: בששוברתה מתוכה. ול״מ ולרבי יוחגן דאמר חי הטוען אחר מעשה ב"ד לא אמר כלום מה תועלת יש במה שנכתב השובר בתוך הכתובה היא תטמין הכתובה ומפקא עידי הינומא וגביא מאתים וי"ל כגון שהביאה עמה נדוניא והיא כתובה בכתובה דאז לא תטמיו הכתובה דא"כ היתה מפסדת יותר ועוד י"ל דבמהום שכותבין כתובה או אפילו במקום שאין כותבין ויש עדים שכתב לה

אמר רב ינחק בר אבדימי פעם אחת

נכנסתי אחר רבי לבית המרחץ והוא

היה רבו של רב דאתנייה לרב כחל

אינה יכולה לגבות כלום אפילו מודה

שלא פרע לה עד שתביא כתובה כיון

דסבר דאין כותבין שובר הואיל ויכול

לבא לידי הפסד אם יפסיד שוברו

וכ"ת היא תשרוף הכתובה בפני

עדים דא"כ אותן עדים ידעו מה היה

כתוב בה דאל"כ היאך יעידו שנשרפה

כתובתה מה יודעין אם כתובתה

היתה אם לא ראו מה היה כתוב בה:

מעמא רכתבה ליה הא על פה

לא. וליכא למימר מאי כותבת אומרת

כדאמר בסמוך מאי כותב אומר

דע"כ דווקא כותבת נקט דהא פליג

ארבי יוסי דאמר רשאי בברייתא

דלקמן: הרי זו מקודשת ותנאו

בשל. ע"כ בדכפליה לתנאיה איירי

דאמר לה אם אין ליך עלי שאר כסות

ועונה הרי את מקודשת ואם לאו אל

תהי מקודשת מדקאמר לקמן דטעמא

דר' מאיר דתנאו בטל משום דמתנה

על מה שכתוב בתורה ואי לא כפיל

לתנאה תיפוק ליה דתנאו בטל לרבי

מאיר משום דבעי תנאי כפול כדאמר

בהאומר (קדושין דף סא. ושם) ש' ותימה

אם כן אמאי היא מקודשת הרי התנה

בפירוש שאם יהא לה עליו שאר כסות

תוספות רי"ד

צריך לומר כתובו משום דבקנין ובהודה בפני ג' אין . צ"ל כתובו אבל מיהו ה"ה נמי דצריך לאמלוכי בי׳ כדאמרינן הכא: ראב״ע אמר ר"נ א"ש [וכו׳]. לייט דאמר כל דיין דדאין כראב"ע כו': בעי רבין נכנסה לחופה ולא נבעלה מהו חיבת חופה קונה או חיבת ביאה קונה. בעי ר"א נכנסה לחופה ופרסה נדה מהו מי אמרינן חיבת חופה קונה חופה דחזיא לביאה אבל חופה דלא חזיא לביאה לא א״ד ל"ש תיקו ומספיקא אינה קונה: מתני" ר"י אומר אם רוצה כותב לבתולה שטר של מאתים והיא מנה ולאלמנה מנה והיא כותבת לו התקבלתי ממך ג' וכו' ר"מ אומר כל הפוחת לבתולה ממאתים ולאלמנה ממנה הרי זה ראל מנות קסבר ה"י בעילת זנות קסבר ר"י דבהדיא אסור לפחות לבתולה ממאתים כדי שלא יעבור על תנאי ב״ד אבל בענין זה ע״י תחבולה מותר שכותב לה מאתים זוז והיא כותבת לו שובר שהתקבלה מנה ור"מ מרד אמי ט"י